

[Støenholdt]

vi nødvendigheden af, at sikrings- og beredskabssituationen stadig gøres bedst muligt efter den til enhver tid stedfundne tekniske udvikling på området.

Vedrørende EF-spørgsmålet i relation til Grønland gav statsministerens rejse til Grønland her i sommer en tiltrængt afklaring af regeringens holdning til spørgsmålet om Grønlands fortsatte medlemskab. Regeringens tilsagn om, at Grønland frit kan vælge sit fremtidige tilknytningsforhold, er modtaget med glæde af alle i Grønland. I atåssut er vi helt enige med regeringen i det ønskelige i, at Grønland forbliver som medlem, og at dette sikres under de kommende genforhandlinger om Grønlands særordninger. Det må imidlertid erkendes, at stemningen i Grønland, ikke mindst oven på sommerens forvirrede fiskeri, er så negativ over for EF som nogen sinde. I atåssut mener vi, at disse uheldige forhold om muligt må rettes inden for EF. Dette mener vi kun kan ske med den grønlandske befolknings godkendelse, såfremt der skabes en ordening, hvorefter de grønlandske fiskere får eneret til at fiske i overensstemmelse med deres til enhver tid værende fangstkapacitet, men selvfølgelig inden for det biologisk forsvarlige, og at Grønlands landsråd får en afgørende indflydelse på fiskeripolitikken inden for de grønlandske farvande.

Grønland er ikke et vesteuropæisk samfund, og vi ønsker selv at forme vores fremtidige udvikling. Jeg mener, EF kan eller burde kunne blive en støtte for den udviklingsproces, men det må ske efter landsrådets vedtagelse. Det ulykkeligste, der kan ske, er, at Danmark overfører kompetence til EF mod landsrådets ønsker, således som det er sket for fiskeriet. Dette vil udhule det kommende hjemmestyre. Skal EF blive et gode for Grønland, vil det være uomgængelig nødvendigt, at den ordening, hvorefter så godt som intet gennemføres i Grønland uden landsrådets samtykke, udstrækkes til også at omfatte EFs politiske og administrative myndigheder.

Blandt vores største samfundsproblemer i Grønland er en afhængighed af spiritus og en kraftigt florerende bølge af kønssygdomme. Det har vist sig umuligt for det grønlandske samfund selv at løse eller blot dæmme op for disse problemer, og jeg må derfor rette en indtrængende appel til den danske

regering om hjælp, om en virkelig effektiv hjælp ud over den ekspert, som netop i denne tid arbejder på en rapport om forholdene. Hvis man i Danmark havde mere end 1 mill. tilfælde af gonorré og mere end 170.000 tilfælde af syfilis om året, tror jeg ikke, man ville vige tilbage for at sætte den allerhøjeste alarm i gang. Det er vores situation i Grønland. Vi har ikke magtet at gribe ind, og det er derfor, jeg må appellere meget kraftigt til regeringen om at tage effektive skridt til en indsats for at hjælpe Grønland ud af denne svøbe. Desværre tror jeg ikke, kønssygdomsproblemet kan løses alene ved en medicinsk-teknisk-økonomisk indsats, idet en helt fremherskende årsag til den manglende kontrol over sygdomsudbredelsen er et overhåndtagende spiritusmisbrug. Vore læger og sociale myndigheder står over for uløselige menneskelige og sociale problemer, som igen og igen medfører henvendelser til os ansvarlige politikere.

Over for spiritusmisbruget står vi også magtesløse. Jeg har en klar opfattelse af, at alle grønlandske politikere i dag vil gøre alt for at komme disse problemer til livs. Vi har imidlertid ikke mulighed for at se de fulde konsekvenser af f. eks. et midlertidigt totalforbud mod spiritus, som er den for øjeblikket mest diskuterede løsning. Følgeeffekten vil blive en stor økonomisk belastning for Grønlands landsråd, en stor arbejdsløshed i følgeindustrierne samt ikke mindst også store økonomiske tab for en række virksomheder. Heroverfor står en mængde menneskelige fallitter, vold, manglende effektivitet inden for fiskeriet og andre erhverv m. m.

Min appel til regeringen og folkettinget går derfor ud på, at man nu giver en bevilling til løsning af disse to sammenhængende problemer, så de løses virkelig effektivt. Det er vold mod den grønlandske befolkning, hvis vi lader dem fortsætte, og vi kan ikke selv løse dem inden for de rammer og muligheder, vi selv kan stable på benene i Grønland og inden for Grønlandsbevillingen.

Lønudjævningspolitikken, som den blev vedtaget i 1971, og som den siden er effektueret af Grønlandsministeriet, bringer efterhånden Grønland på randen af et sammenbrud. Vi plages af trusler om og effektive strejker, senest på Sydgrønlands Bogtrykkeri, som er vor eneste større trykkerivirksomhed. Blandt maskinmestre, sygeplejersker, telefolk